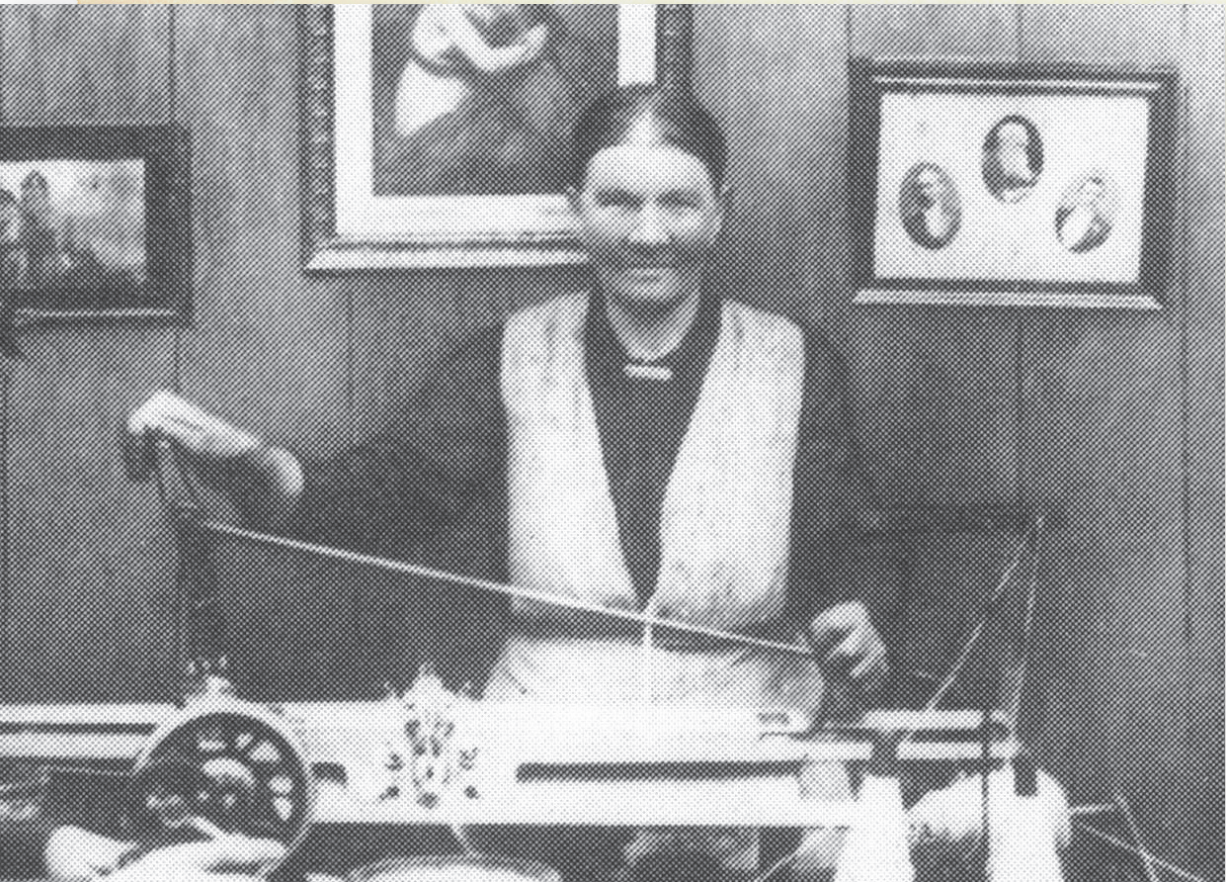

Komandi partur
Í komandi parti verður m.a. greitt frá fyrstu royndini hjá Esmari sum ungur drongur sum fiskaseljari.

Mamma Esmar, Sigga, við bindimaskinuni

eg mátti fáa ein heitan munn, hann drakk eis-
ini saman við mær. Eg vildi so fegin sleppa av
við hesar pengarnar og sleppa avstað, men so
heldur hann fyri: "Er lambið ikki ov dýrt?", og
hann gevur mær fimm krónur aftur. Tá eg var
við at fara gav hann mær fimm krónur afturat.
Tá vit komu út í køkin, bað hann Malenu geva
mær eini avroð.

Eg tori at siga, at vit komu undan við hjálp
av Gudi og góðum fólki. Onkuntíð, tá eg fór út
at spæla í onkrum plaggi, sum mamma hevði
seymað burtur úr gomlum klæðum hjá brøðr-
unum, kundi hon taka soleiðis til: "Harrin havi
lov fyri, at tú er mettur, hettar við klæðunum
má heldur bíða."

Bindimaskinan álitíð

Eg minnst ikki, at eg gekk svangur, og eg var
ógvuliga evnaligur drongur eftir aldrinum.

Einaferð vit vóru inni hjá Mortani í Hvanna-
sundi, stillaðu tey Kaj og meg upp á gólvið fyri
at síggja, hvør av okkum sá betur út, vit vóru
javgamlir. Mortan, pápi Kaj, segði, at Kaj var
hægri, men tá helt mamma, at sonur hennara
var breiðari. Tað dámdi mær sjálvsagt væl.
Hetta var helst fyrstu ferð, eg sá Kaj, sum bleiv
mær ein vinur, stuðul og bróður í Harranum
líka upp til ellisár.

Áðrenn kríggið byrjaði, hevði pápi keypt
eina bindimaskinu. Eg haldi hon mundi ein
vera tann fyrsta í Norðoyggjum, tí vit bundu
til allar bygdirnar har. Um várið, áðrenn
skipsmenninir fóru avstað, gekk bindimaski-
nan frá morgni til kvølds.

Bindingin hjálpti væl til húsarhaldið, nú
eingin pápi var. Mamma tók 2 krónur fyri
stúkur og troyggjur og 1,50 kr. fyri undirbuksur.

Fóru at ferðast

Í 1919 vóru allir beiggjarnir farnir til skips og
systrarnar vóru farnar út at tæna, tá hevði
mamma bara meg heima.

Mamma hevði helst ikki verið av bygðini,
síðan hon kom til Viðareiðis at tæna. Nú helt
hon, at møguleikin var komin at ferðast. Hon

setti krampan á úthurðina innanfyri, og so fóru
vit út gjøgnum kjallaran. Lás var ikki í húsun-
um hjá okkum.

Túrurin byrjaði við postbátinum til Klaks-
víkar, haðani við Smirlu til Havnar og síðan
við Ruth til Kollafjarðar. Har var gjørdur ein
steðgur, tí nú vóru vit komin til skyldfólkið,
todnesfólkið, í Miðgerði.

Nakrar dagar seinni gekk so leiðin ígjøgnum
Kollafjarðadal fram til Gjónna. Har átti mamma
eina systir, Sára. Heim teirra í Hósvík man hava
verið fátæksligt, tí tær vórðu sendar til onnur
til fosturs. Sára var eitt sindur hølt og varð tí
kallað lavna Sára. Men hon var vøkur, væl bygd
og arbeidssom. Hon hevði verið trúlovað. Tá
tað nærkast móti gifting, kemur tað fram, at
tey sum fostraðu hana høvdu fingið kr. 36 frá
kommununi. Tískil var hon komin á fátækra-
kassan og kundi ikki giftast, uttan at hetta var
goltið.

Sára var ikki før fyri at leggja henda pening
út, so hon gekk støk alt lívið. Mær er eisini sagt,
at hon var biðin at standa gudmóður við barna-
dóp, men hetta kundi hon ikki av somu orsök.

Tey, sum fostraðu mammu upp, sluppu
undan at fáa nakað frá kommununi, so tey
fingu ikki somu trupulleikar.

Ferðin gekk nú til Kvívíkar, Vestmanna,
Hvalvíkar og Streymnes. Eisini vóru vit í Nól-
s-oy, har mamma átti fyra systrar. Nú høvdu vit
ferðast so nógv, og tað var ikki smávegis eg
kundi reypa, nú vit komu aftur til Viðareiðis.

Sum 9 ára gamal drongur fangaði eg væl
av tí, sum eg sá og hoyrði, so nú kundi eg siga
dreingjunum frá tí, sum eg hevði upplivað
hinumegin Múlan sum at eg sá trø, sum vóru
3-4 ferðir so høg sum ein maður, og hvussu høg
húsini vóru. Eg hevði sæð hestar, sum drógu
vagnar og eisini menn sita á súkklum, sum
kundu fara við rúkandi ferð. Eg hevði verið
umborð á eini slupp, ið hevði damm, sum
nógvir toskar vóru í. Eg slapp at fiska ein, og
hann gjørdist vist nakað stórur, tá eg kom til
Viðareiðis!

Aktaði ikki mammu

Tað leið væl á sumrinum, tá ið
vit komu aftur til Viðareiðis. Tá tann tíðin kom,
var farið eftir nátum, teir vóru farnir út í Dal at siga. Mamma
var farin til Eiðsvíkar við onkrum, sum hon
hevði bundið og bað meg vera so fittan, meðan
hon var burtur. Men eg var ikki so fittur, tí so
skjótt, hon var út eygsjón, helt eg út á Dal, og
tað gekk skjótt úteftir. Tá eg var útkomin, tað
var ein turrur og heitur dagur, bað Júst meg
fara heim og biðja mammu senda teimum
kaffi út. Hetta helt eg ikki bera til, tí eg hevði
sníkt meg út og helt ikki, at mamma lovaði
mær útaftur, tí gøtan gjøgnum dalin gongur
gjøgnum brattlendi.

Tað helt Júst, at so væl kendi hann mammu,
at hon læt teir ikki liggja tystar á dalinum. Eg
rann so heim og var komin til húsa, tá mamma
kom aftur úr Eiðsvík. Tá helt hon fyri, at eg var
ein fittur sonur at vera við hús, men eg mátti
út við boðunum frá Júst. Nú stóð mamma
púra still eina løtu. Teir høvdu jú tikið Magnus,
beiggja, við, og hon visti hvussu væl tað kom
við at fáa part og hava saltaðar nátar til veturin.

Ketilín fór útá, og pannan var alt í einum á
lofti, og fyra fløskur av kaffi fóru í litlaleypt hjá
mær, og tær vóru stúgvaðar við pannukøkum
í miðjuni. Hon signaði meg og bað Jesus leiða
meg. Tá eg kom á Dalin við leypinum var gott
lag. Júst helt, at hann væntaði altíð, at eg fór
at koma aftur, tí hann kendi Siggju!

Eingin trupulleiki at ganga til Hvannasunds

Út á heystið, tá skipsmenninir komu aftur,
byrjaði útróðurin. Árin aftaná fyrra heim-
kríggið vóru góð fiskiár, tí undir kríggjum
høvdu grunnarnir fingið frið fyri trolarum. Tað
var stórt at síggja áttamannaførini koma laðin
at landi. Tá var stuttligt at vera smádrongur. Vit

Skúlin á Viðareiði um 1916. Í aftasta rað, nr. 3 v.f. er Jákup, beiggji Esmar. Í næstafastu røð nr. 10 v.f. er beiggin Magnus. Triðjafast nr. 14 er systirin Elsupa Susanna, og nr. 17 longst t.h. er Esmar sjálvur.

Nútiðin kemur til Viðareiðis. Vegurin inn í Dalar kom í 1918-1920. Tá avloystu hondvagnar gamla flutningsháttin við báti, rossi ella at bera á bakinum. Hendrik Fuglø, beiggji Esmar, togar í, Villi Sørensen, sum nógv ár seinni gjørdist landsstýrismaður, hjálpir honum og Mourits Joensen stýrir.

komu við drekka og vildu hjálpa til. Tá garna-
rúgvurnar lógu eftir, og menninir vóru farnir
til hús, royndu vit at henta teir livrabroddar,
sum vóru eftir. Livurin var dýr aftaná kríggið,
so hetta gav fitt av sær. Síðan var at skera sund-
magar og tamba teir út, turka teir og lata inn í
handilin. Tað gav eisini nøkur oyru.

Nú vóru brøður mínir komnir við í útróður-
in, tískil komu nakrar krónur inn á kontrabók-
ina hjá handlinum, reiður peningur sást ikki.

Agnið skuldi fáast úr Hvannasundi. Eg var
evnaligur smádrongur, so eg kundi hava verið
í Sundi eftir gággum og sita í skúlanum kl.
9 á morgni. Tá hevði eg gingið 10 fjórðingar í
myrkri. Eg fekk eitt sindur av samsýning fyri
tað frá bátinum.

So hugnaligt sum tað var at fáa góðar út-
róðrardagar, so óhugaligar vóru tær longu
uppiløgurnar við brimi í vikuvís. Tá longdust
vit eftir feskum døgurðamat.

Seiður kom eisini væl við

Tá kom væl við at fáa seið úr Hvannasundi.
Hann kom ofta í stórum rúgvum, tá tað var
nótaseiður. Eg minnst, tá teir komu inn í dyrn-
ar og stoyttu seiðaleypparnar inn eftir køksgólv-
inum. Tað var skjótt, at teir fyrst kruvdu seið-
irnin komu í pottin og vit mettaðu okkum við
seið og livur. Soðið sum eftir var, fór í kjallaran
til kúnna, sum skjótt slurkaði alt í seg.

Tað var eitt upptak at fáa køkin vaskaðan
aftur. Tað var tað eisini, tá útróðurin var og lín-
urnar blivu egndar í køkinum. Soleiðis mátti
tað vera, tí køkurin var tað einasta rúmið, sum
ein lunki var í. Mamma vildi hetta heldur enn,
at synirnir sótu í kulda og egndu.